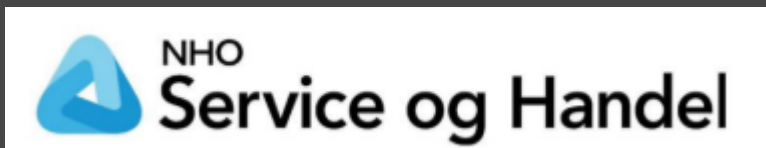

Bærekraftsstrategi for Skadesanering

September 2020

Prosjektets formål

Pilotprosjektet har hatt som formål å utvikle en **felles metodikk** for arbeid med bærekraft i skadesanering

- Gjennomføre en fullverdig strategiprosess komprimert ned i tre workshops
 - Situasjonsbeskrivelse med mulighetsrom
 - Vesentlige bærekraftstema
 - Knytning til relevante FNs bærekraftsmål
 - Viktigste tiltak som støtter opp under målene
- Etterlate en struktur for strategiarbeidet OG prioritering av vesentlige områder og tiltak
 - En struktur som kan brukes av andre i bransjen
 - En metodikk som også er tilpasset små og mellomstore bedrifter (og som vil løfte bransjen)
 - Rammeverk for handlingsplaner og bærekrafts-KPI-er
 - Bærekraftsrapportering - beste praksis

PwC har benyttet en beste-praksis metodikk for bærekraftsstrategi

Metodikk og bransjespesifikt innhold er utviklet over tre arbeidsmøter

2. juni

Arbeidsmøte 1 - Situasjonsanalyse og forberede vesentlighetsanalyse

- Bruk av Impact Assessment Tool
- Kartlegge nåsituasjon i bransjen
 - Aktiviteter, styrker og svakheter
 - Muligheter i markedet
 - Beste praksis i bransjen
 - Oppsummeres i SWOT
- Vesentlighetsanalyse
 - Underbransjer; renhold, servering og skadesannering
 - Definere interessenter og bærekraftstematikk

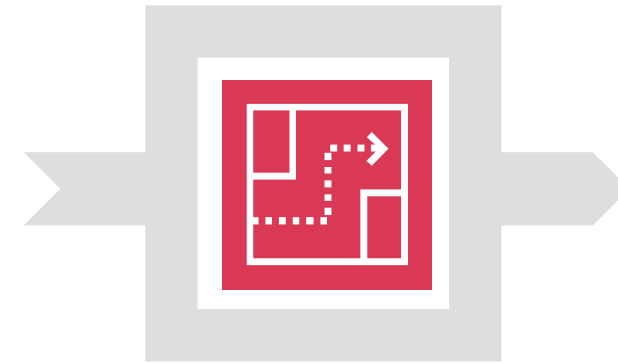
24. juni

Arbeidsmøte 2 - Vesentlighetsanalyse

- Vesentlighetsanalyser
 - Identifisere bærekraftstema
 - Velge og plassere SDGs
- Etterarbeid:**
 - PwC: sammenfatte vesentlige tema per underbransje

27. august

Arbeidsmøte 3 - Tiltak og bærekraftsrapportering

- Prioritere tiltak
- Ambisjonsnivå og mål bilde
- Praktisk involvering i egen organisasjon
- Struktur for handlingsplaner
- Gode bærekrafts-KPIer
- Struktur for bærekraftsrapportering
- Rapporteringsrutiner og ansvar
- Etterarbeid:**
 - PwC: ferdigstille tilnærming for valgte underbransjer og metodikk for tilpasning til andre bransjer
 - Videre arbeide med andre bransjer

Involverte i prosjektet

Fasilitatorer

Prosjektgruppe

RECOVER

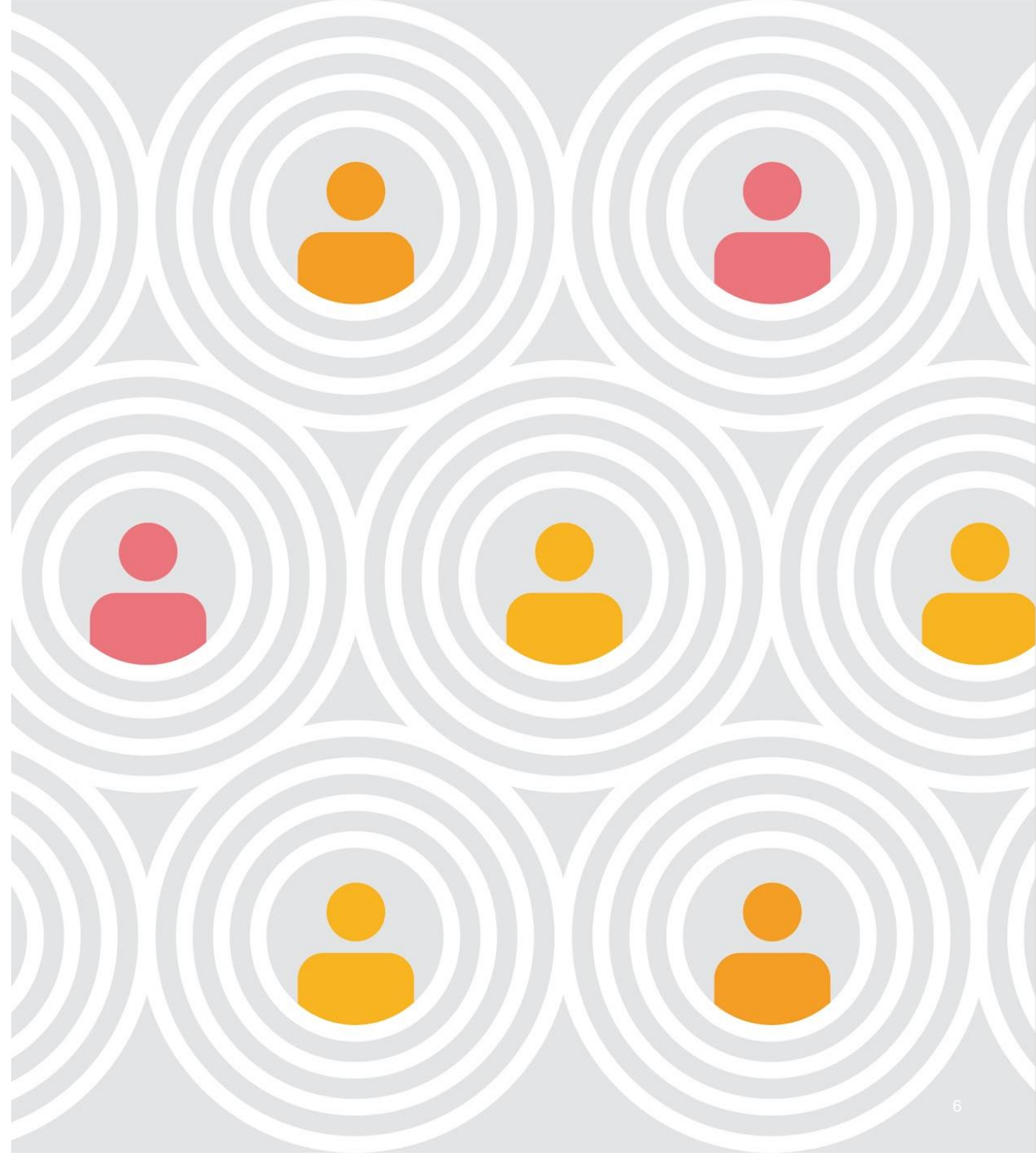
Involvert for innspill til
nåsituasjon og
vesentlighetsanalyse:

Nøkkelpersoner

Ansatte

Leverandører

Andre interessenter

Nåsituasjon

STYRKER

Påvirkning på inventar i hjem

- Skadesaneringselskaper har en mulighet til å påvirke inventar og bygg som er skadet og om det skal repareres eller bygges opp igjen. Dette går på materialvalg og klima/energieffektive løsninger. Sirkulære løsninger har et stort potensiale i behovsvurdering av materiale.

Utviklet en bransjestandard

- NHO Service og Handel har utarbeidet en bransjestandard for skadesanering med en sjekklister på elementer som må hensyntas i samarbeid med forsikringsselskaper og i prising av ulike aktiviteter.

Bransjen har blitt mer seriøs

- Ikke like store problemer rundt enkelte useriøse aktører som det har vært i renholdsbransjen. Det er mindre utenlandsk arbeidskraft og færre leverandørledd. Skadesanering er relativt transparent.

Landsdekkende aktør

- Administrasjon som kan ta et hovedansvar for bærekraftsarbeidet.
- Sikrer like rutiner/likebehandling i hele landet.
- Bransjen utfører et meget stort antall prosjekter over hele landet, og har mulighet til å skalere bærekraftige løsninger.

Stor påvirkning på egne prosjekt

- Den enkelte ansatt/prosjektleder har stor påvirkning på valgene som gjøres i egne prosjekter.
- Gode muligheter til å påvirke kundene valg.
- Mulighet for den enkelte til å påvirke god praksis i virksomheten.

STYRKER

God datafangst i prosjekter (In4Mo)

- Alle registrerer data i samme system i forsikringsaker.
- Potensiale for økt bruk/analyse av historiske prosjektdata.

Store toneangivende kunder (skadeforsikring)

- Forsikringsbransjen er ledende på bærekraft.
- Bransjen har tett dialog med kundene.
- Finansielt sterke kunder.

SVAKHETER

Lang vei å gå med gjenbruk av materialer

- Når det kommer til gjenbruk av materialer har bransjen en lang vei å gå, spesielt sammenliknet med hvordan man gjør det i Sverige.

Bærekraft ut i drift

- Det er en utfordring å få implementert bærekraftstiltak ut i driften. Det er mange unge mennesker som ønsker å gjøre noe på dette, men det er vanskeligere å få med de eldre på denne reisen. Det kan oppfattes som en litt "traust og gammeldags" bransje og vanskelig å få synliggjort bærekraftstiltak med en kommersiell effekt. Én enkelt aktør kan ikke gjøre dette alene - dette må gjøres sammen med andre i bransjen.

Likestilling

- I bransjen er det foreløpig en høy andel menn som representerer arbeidsstokken. Det er en jobb å gjøre når det kommer til å rekruttere inn flere kvinner.

Liten grad av rapportering og synliggjøring av bærekraftsarbeid

- Gjennomgang av ledende selskaper i bransjen viser at det er lav grad av bærekraftsrapportering for selskapene. Selskapene har fremhevet på sine hjemmesider fokuset på kvalitet, miljø og HMS-faktorer. Likevel er det lite informasjon og rapportering på spesifikke bærekraftsmål.

Begrenset lønnsomhet

- Marginene i bransjen er lave (« ca. 1/4 ift. sammenlignbare selskap i DK/SE»)
- Dette begrenser muligheten for aktørene til å ta risiko med nye løsninger og investere i innovasjon.

Manglende betalingsvilje

- Det er utfordrende å få aksept for nye metoder og mer bærekraftige materialer hos kundene, dersom konsekvensen er økte kostnader.

SVAKHETER

Få og store kunder

- Det er stor markedsrett samlet hos noen få aktører. Dette kan bidra til å senke omstillingsevnen i bransjen.

Mange små prosjekter

- Det er utfordrende å få til gjenbruk av materialer etc. både i det enkelte prosjekt og mellom prosjekter.
- Dette er en utfordring både ift. størrelse og geografi.

TRUSLER

Manglende kontroll i verdikjeden

- Man leier inn underentreprenører, blant annet til elektrisk arbeid. Varierende kvalitet på innleid arbeid kan innebære en risiko for tapt omdømme og økonomisk erstatningsansvar.

Bransjen oppfattes som traust

- Kan bli vanskelig å rekruttere de riktige medarbeiderne og fagfolkene fremover.

Ny konkurranse fra andre bransjer

- Gjenvinningsbransjen utvider sitt tjenestetilbud og kan bli fremtidige konkurrenter hvis skadesanering ikke passer på at tjenester og produkter oppdateres og gjøres aktuelle, også i relasjon til bærekraft.

Endringer i krav fra myndigheter, kunder og leverandører

- Myndighetene har hatt fokus på HMS og compliance, og kontakten har ikke vært tett med bransjen i det siste. For liten dialog kan føre til nye krav som ikka passer bransjen eller som bransjen ikke er forberedt på.
- Forsikringsselskapene er kundene og de kan komme med nye miljøkrav i fremtiden, slik at det er viktig å følge utviklingen tett.

Prispress

- Reduserer evne til innovasjon/bærekraft.

Utfordrere fra andre bransjer (gjenvinning)

- Store aktører utvikler seg/vokser mot vår bransje.

TRUSLER

Økt bruk av kontantoppgjør

- Mister kontroll på hvordan gjenoppbygging gjøres
- Øker risiko for svart arbeid/arbeidslivskriminalitet

Begrensning i rammebetingelser ift. sirkulærøkonomi

- Gjenbruk materialer (dokumentasjon/garanti)
- Innbo(personvern)
- Regnskapsmessig håndtering

Kommersielle betingelser, kost/nytte

- Vurdering ift. reparasjon/gjenbruk/innbo (klær)

MULIGHETER

Valg av materialer

- Det er store muligheter i materialvalg knyttet til blant annet gulv og vegger.

Åpenhet i verdikjeden

- Det ligger muligheter i å systematisere og kreve inn mer dokumentasjon fra leverandører i byggebransjen på de materialer som blir kjøpt inn. Det er allerede gjort endel med BREEAM, men fortsatt mangler man informasjon fra store varegrupper.

Utvide tjenestespekteret

- Muligheter i å utvide tilbudet med miljø- og industritjenester som vann og avløp og forurensede masser (som i Sverige).

Klimarapportering

- Scope 3-utslipp er det som har størst avtrykk av de totale utslippene. Skadesaneringsselskaper har stor påvirkningsmulighet, men det legges også mye føringer fra forsikringsselskapene. Eksempel på scope 3-utslipp er de store byggevarekategoriene (parkettgulv, gips og isolasjon).
- I skadesanering er det mulighet til å redusere sine Scope 3-utslipp med å få flere biler over på klimavennlige løsninger (el-biler).

Påvirke inventar i bolig - sirkulære løsninger

- Bransjen har mulighet til å påvirke inventar når boligen skal bygges opp etter skade. Det er en mulighet til å påvirke de valgene som gjøres av huseierne. Men slike prosjekter må løftes for hele bransjen, hvor også forsikringsselskapene må være med.
- Det er muligheter for å tenke mer sirkulært i anvendelsen av materialer og i vurderingen av hvilke materialer som kan gjenbrukes i gjenoppbyggingen. Eksempelvis kan det være mulig å tørke veggene i stedet for å rive ned og bygge opp. Gjøre en behovsvurdering av materialbruken.
- Klær og personlige eiendeler kan også i større grad gjenbrukes/rehabiliteres mer enn det som skjer i dag.

MULIGHETER

Utvide tjenestespekter/ fleksibilitet i kompetanse	<ul style="list-style-type: none">• Bygg vedlikehold• Forebygging
Fra skadesanering til skadebegrensning	<ul style="list-style-type: none">• Endre flerminologi/endre fokus
Økt kvinneandel	<ul style="list-style-type: none">• Det er en mulighet for bransjen i å rekruttere og å beholde flere kvinner.
Stor mulighet som ansatt til å påvirke beste praksis/valg hos skadelidte	<ul style="list-style-type: none">• Det er mulig for den enkelte medarbeider å utøve bærekraft i praksis og å påvirke kundenes valg.• Dette kan gi økt motivasjon og endringsvilje ("sense of purpose")
Økt gjenbruksgrad	<ul style="list-style-type: none">• Byggematerialer• Eiendeler/innbo• Regnskapsmessig håndtering

MULIGHETER

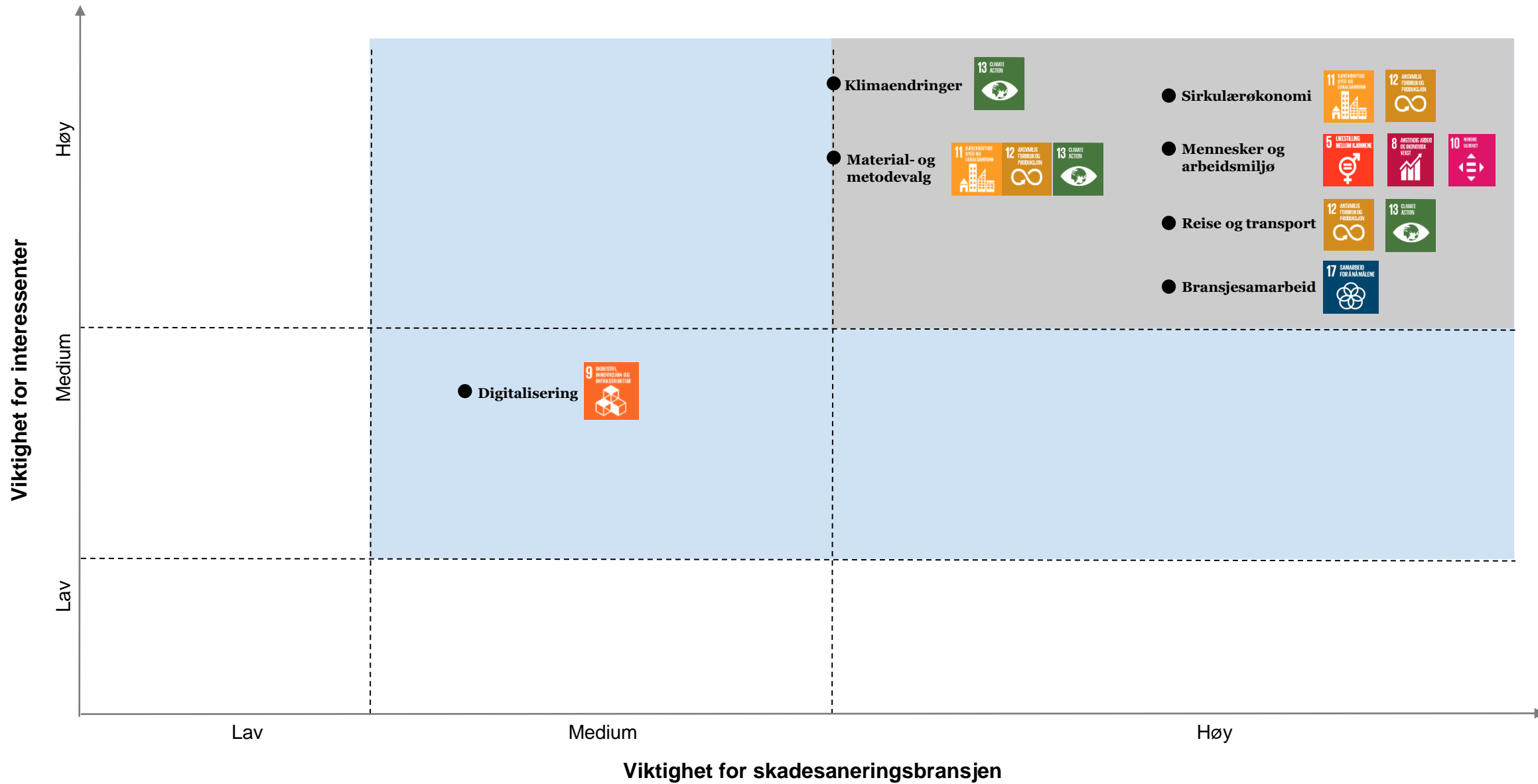

Valg av metode	<ul style="list-style-type: none">• Tørke mer/rive mindre• Kunnskap om metodevalg og «opplæring av skadelidt»• Bevissthet hos kunden ift. valg av metode (utfordrende å overbevise skadelidte (google))• Kostnader knyttet til metodevalg• Felles utvikling av av metoder
Teknologi / digitalisering	<ul style="list-style-type: none">• Bruk av sensorer m.m• Fjernovervåkning/mindre transport• Redusere tørketid/energiforbruk• Mer og økte detaljer på historiske data
Kompetanseheving	<ul style="list-style-type: none">• Bransjen kan øke fokus på fagutvikling og kompetanseheving• Fagbrev – har startet utdanning av fuktteknikere og prosjektledelse i samarbeid med fagskolen i Oslo
Maskinpark / bilpark	<ul style="list-style-type: none">• Elektrifisering både på verktøy og i bilparken• Energieffektivisering• Effektiv maskinpark

Vesentlige bærekraftsområder

Vesentlighetsmatrise - skadesanering

Vesentlige områder for skadesanering

Sirkulærøkonomi

- Forbedre avfallshåndteringen, mindre usortert avfall
- Incentiv-ordning for å akseptere reparasjon over nyinnkjøpt vare
- Synliggjøre sirkulærøkonomi opp mot oppdragsgiver
- Kunnskap/informasjon fra oppdragsgiver og bransjeforum mtp. teknikker (f.eks. Ift. muggsopp)
- Gjenbruk av løsøre og innbo (system)

Materialvalg

- Bruke leverandører som forholder seg til sertifiseringer som f.eks. FSC (treverk)
- Velge alternative og mer bærekraftige varer som gir samme kvalitet og visuelle uttrykk
- Måle CO2-avtrykk ift materialer.
- Anskaffelsesregelverk som omfatter bærekraft kan bli premissgivende
- Se på krav fra kommuner og fylker og hvilke krav som knyttes til BREEAM og andre standarder
- EPD-dokumentasjon fra leverandører

Mennesker og arbeidsmiljø

- Jobbe med handlinger og holdninger hos de ansatte og få alle med på å tenke bærekraft
- Jobbe med forankring helt ned til den enkelte ansatte slik at det ikke blir et gap til ledelsen ift. arbeidet med bærekraft

Reise og transport

- Med bedre planlegging kan materialer leveres direkte på lokasjon
- Måling og ambisjoner på kjørte km og km/oppdrag
- Fase ut eldre fossil bilpark (f.eks. med el-bil og sykkelordninger i sentral strøk)
- Redusere antall oppmøter ved fjernavlesning
- Redusere reiser ved digitale løsninger

Bransjesamarbeid

- Samarbeid i bransjen - øker påvirkningskraft
- Bransjesamarbeid for å øke kvinnenandelen
- Økt interesse for bærekraft og synliggjøring

Tiltak

Tiltak - skadesanering (1)

Bærekraftsområde	Tiltak	Prioritering
  <p>Reiser og transport</p>	Fase ut fossil bilpark med elbiler eller andre lavutslipp- eller nullutslippskjøretøy <ul style="list-style-type: none"> • Behov for dialog med leasingselskap for å akselerere overgang 	Må gjøre
	Etablere målinger og utarbeide statistikker (relevant for alle områder)	Må gjøre
	Materialer leveres direkte på arbeidssted <ul style="list-style-type: none"> • Bedre tilpassede løsninger for levering av materialer til mindre prosjekter • Mulighet knyttet til å inkludere materialbestilling i In4Mo 	Lavhengende
	Introdusere nye digitale løsninger <ul style="list-style-type: none"> • F.eks. redusere reiser ved bruk av Teams/video 	Lavhengende
	Planlegge reiser slik de ansatte kjører minst mulig <ul style="list-style-type: none"> • Fokus på egne ansattes reiser til/fra skadested og leverandører 	Langsiktig
 <p>Bransjesamarbeid</p>	Bruke lokale leverandører der det er mulig	Lavhengende
	Delta aktivt i bransjeforum for å ha større innflytelse overfor kundene / bærekraft i bransjestandard.	Lavhengende
	Samarbeide om å øke bevisstheten rundt bransjen på skolen, slik at flere unge og flere kvinner kan komme seg inn i bransjen (eksempel: Ingeborg-nettverket hos VB)	Lavhengende
	Samarbeide i bransjen for å påvirke forsikringsselskapene til å i større grad godta bærekraftige materialer og bedre løsninger for avfall	Lavhengende

Tiltak - skadesanering (2)

Bærekraftsområde	Tiltak	Tidshorisont for arbeid
  <p>Mennesker og arbeidsmiljø</p>	Jobbe med holdninger til miljø (HMS og arbeidsmiljø)	Må gjøre
	Målinger og statistikker	Må gjøre
	Få inn kvinnegarderober og -toaletter på alle lokasjoner	Må gjøre
	Utarbeide en policy på likestilling og varslingsrutiner for trakassering/uønsket oppførsel	Må gjøre
	Gjennomgå alle leverandører for å sikre at de ikke benytter seg av underbetalt eller svart arbeidskraft	Må gjøre
	Stille krav til arbeidsvilkår i kontrakter med leverandører	Må gjøre
	Frem snakke bransjen <ul style="list-style-type: none"> • Bedre kjennskap til bransjen • Styrke attraktivitet ift. rekruttering 	Lavhengende
	Rekruttere flere kvinner	Langsiktig
	Arbeide for å rekruttere kvinner til bransjen <ul style="list-style-type: none"> • Profilering • Bevisstgjøring på skoler m.m. 	Langsiktig

Tiltak - skadesanering (3)

Bærekraftsområde	Tiltak	Prioritering
 <p>Mennesker og arbeidsmiljø</p>	Samarbeide enda tettere med NAV på enda flere lokasjoner for å få inn arbeidstakere som står utenfor arbeidslivet	Lavthengende
	Sikre at alle ansatte får en rettferdig lønn. Ingen lovfestet minstelønn i bransjen, men har mål om at alle skal ha minimum tariff i byggebransjen	Må gjøre
 <p>Material- og metodevalg</p>	Målinger og statistikker	Må gjøre
	Velge materialer/forbruksvarer med EPD-dokumentasjon / miljøsertifisert (legge trykk på at det utarbeides EPDer for de største kategoriene)	Langsiktig
	Systematisere innkjøp	Langsiktig
	Utvikle nye digitale løsninger <ul style="list-style-type: none"> F.eks. systemstøtte ved materialvalg forbedret tørketeknologi 	Langsiktig
	Velge miljøvennlig oppvarming av kontorene der det er mulig. Bytte lokaler om utleier ikke vil endre kilde	Langsiktig

Eksempel på handlingsplan for iverksettelse av prioriterte tiltak*

Bærekraftsområde	Tiltak	Handling	Tidsrom
  <p>Mennesker og arbeidsmiljø</p>	<p>Gjennomgå alle leverandører for å sikre at de ikke benytter seg av underbetalt eller svart arbeidskraft</p> <p>Samarbeide enda tettere med NAV på enda flere lokasjoner for å få inn arbeidstakere som står utenfor arbeidslivet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utareide et felles bransjerammeverk for leverandørkontroll • Revisjonsplan og gjennomføring • Utarbeide prosjektgruppe med NAV for oppskalering 	<ul style="list-style-type: none"> • Våren 2021 • Høsten 2020/Våren 2021
  <p>Reiser og transport</p>	<p>Fase ut fossil bilpark med elbiler eller andre lavutslipp- eller nullutslippskjøretøy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opprette prosjektgruppe med dialog med leasingselskaper for å kartlegge dagens elbilpark • Sette konkrete mål for hvor mye av bilparken som skal være klimanøytral innen år 2025 	<ul style="list-style-type: none"> • Høsten 2020 / Våren 2021
   <p>Material- og metodevalg</p>	<p>Systematisere innkjøp</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utarbeide klare innkjøpsrutiner for bærekraftig og innovative innkjøp • Kompetanseutvikling hos innkjøper for å sikre kunnskap om klima- og miljøkrav i innkjøp, samt fokus på sirkularitet i materialene 	<ul style="list-style-type: none"> • 2021

*Eksempelet til handlingsplan tar utgangspunkt i utvalgte tiltak identifisert i prosjektet. Handlingsplanen er følgelig ikke uttømmende og må tilpasses selskapenes modenhetsnivå og investeringsvillighet

KPler

Relevante og konkrete KPIer er avgjørende for å sikre at strategiske fokusområder implementeres og følges opp

Viktigheten av gode KPIer

Relevante og konkrete KPIer er avgjørende for å sikre at bærekraftsmål og strategiske fokusområder implementeres og følges opp. God bærekraftsrapportering kjennetegnes av **målbare og helst kvantitative KPIer** som blir en del av **selskapets styringsinformasjon**. KPIer bør reflektere strategi, målbildet fra vesentlighetsanalysen, prioriterte bærekraftsmål, de strategiske fokusområdene og ambisjonsnivå.

Følgende hensyn bør legges til grunn for endelig valg av KPIer:

Beste praksis og rapporteringsrammeverk

KPIene bør være målbare og kvantitative slik at bærekraftsdata kan fungere som styringsinformasjon for bærekraftsarbeidet. De skal enten bidra til å redusere konsernets negative påvirkning på bærekraftsmålene, eller akselerere, oppskalere og maksimere positive bidrag. Utgangspunktet for de anbefalte KPIene er ofte indikatorene i GRI Standards. Disse er sammenlignbare, kredible og trenger ikke begrunnes. For vesentlige bærekraftstemaer som i mindre grad dekkes av GRI Standards, utarbeides egne forslag

Datatilgjengelighet og kvalitetssikring

Både datakvalitet og -tilgjengelighet kan variere for flere av KPIene og må sikres. Det er viktig å involvere de ulike virksomhetsområdene for å diskutere og kvalitetssikre de anbefalte KPIene, og sikre datatilgjengelighet. Innspill fra ulike fagpersoner er viktig for å kvalitetssikre relevans og for å sette opp gode rapporteringsrutiner.

Eksempel på KPIer

Skadesanering

Bærekraftsområde	Forslag til mål	Tiltak	Forslag til KPI
 <p>Material- og metodevalg</p>	<p>Alt materiale brukt i virksomheten skal være miljøsertifisert / med EPD-dokumentasjon</p> <p>Bruk av lokale leverandører skal være foretrukket der det er mulig</p>	<ul style="list-style-type: none">• Kartlegge dagens situasjon (andel miljøsertifisert av totalt materiale)• Etablere tidsplan for utfasing• Gjennom spend-analyser og kartlegge leverandørporteføljen for å kategorisere lokale / nasjonale behov• Felles definisjon på hva som kjennetegner lokal leverandør, og når man bør velge dette	<ul style="list-style-type: none">• Andel miljøsertifisert materiale / med EPD-dokumentasjon av totalt materiale på prosjekt• Andel lokale leverandører benyttet av total leverandørbase
 <p>Mennesker og arbeidsmiljø</p>	<p>Ingen leverandører benytter seg av underbetalt eller svart arbeidskraft</p> <p>X % av årlige nyansatte er arbeidstakere som har stått utenfor arbeidslivet</p>	<ul style="list-style-type: none">• Etablere rammeverk for leverandørrevisjoner• Risikovurdering av leverandørportefølje• Systematiske leverandørrevisjoner av medium- til høyrisiko leverandører• Etablere samarbeid/program med NAV i flere kontorer for å sikre god rekrutteringsprosess av ansatte utenfor arbeidslivet• Sikre tilpasset onboarding-program	<ul style="list-style-type: none">• Ingen seriøse avvik identifisert i leverandørrevisjoner• Antall leverandørrevisjoner ila. et år.• Andel nyansatte rekruttert gjennom NAV-programmet av den totale andelen nyansatte

Act with integrity

Make a difference

Care

Work together

Reimagine the possible